

СТАНОВИЩЕ

От доц. д-р ИРЕНА ЦОНЕВА ИЛИЕВА

член на научно жури в конкурс за заемане на академична длъжност

„ДОЦЕНТ“, обявен в ЮЗУ в ДВ бр. 55 / 19 юли 2011 г.

**Относно: кандидата за академичната длъжност доцент в ЮЗУ по международно
частно право д-р Александър Драганов Димитров**

I. Винаги изпитвам неудобство в случаите, когато по един или друг повод се налага да оценявам колеги с дългогодишна научна дейност, голям преподавателски опит и многолика професионална реализация. Такъв е случаят с кандидата за академичната длъжност „доцент“ Александър Драганов Димитров: дипломиран юрист в ЮФ на СУ „Св. Климент Охридски“ от 1972 г., доктор по право (1979 г.), авторитетен научен сътрудник в Института по международни отношения, доказан правен експерт и понастоящем респектиращ преподавател в ЮЗУ „Н. Рилски“.

Моята оценка, съгласно закона, е относима само до научната продукция и преподавателските умения на кандидата. И тя е изцяло положителна и изключително висока. В тази връзка не мога да не отбележа изрично, че става дума за научен работник, успешно защитил първата у нас докторска (тогава кандидатска) дисертация по т. нар. „право на СИВ“, познат в научните среди от края на 70-те и началото на 80-те години автор на редица монографични разработки, студии и множество публикации в специализирани наши и чуждестранни издания, свързани не само с

частноправната материя с международен елемент, но и надхвърлящи нейните рамки.

II. Доктор Александър Димитров представя в конкурса за доцент свой солиден монографичен труд „Международно частно право на Европейския съюз. Основи” , публикуван през 2011 г., в обем над 300 страници. Веднага следва да подчертая, че това е първо научно изследване на Съюзното частно право не само в България, но и в останалите страни-членки на Общността. Научната етика изисква да поздравя неговия автор.

Закономерно, д-р Ал. Димитров солидно аргументира принципното и основополагащо за труда разбиране за автономното съществуване на МЧП – ЕС като „организиран ансамбъл” от правни норми и част на Правото на ЕС. В съдържателен план авторът подлага на обстойно разглеждане и анализ изключително широка по обхват частноправна материя с трансграничен (международен) елемент, включваща шест глави, обединени в два раздела Общи въпроси и Основи на МЧП –ЕС. Нещо повече, на основата на най-новите съюзни актове и „прецедентното” право на Люксембургския съд обединява и анализира детайлно материалноправна и процесуална материя в качеството на единно МЧП – ЕС.

Като научен работник не мога да не оценя високо множеството оригинални, аргументирани и трудно оспорими определения на ред ключови понятия, категории и институти на МЧП: дефинициите за Съюзно частно право, за регламент, директива и решение като законодателни актове и пр. В тази връзка респектира широката правна култура на техния автор, който не изпитва притеснения да изкаже свое мотивирано мнение, позиция и определение на практика на всяка страница на разработката.

Несъмнено уникална за теорията и полезна за практика систематизацията на източниците на МЧП –ЕС и Право на ЕС на основни, допълнителни или вътрешни (съюзни) и външни (извънинституционални) източници. Респектира аргументацията на автора във връзка с утвърденото от доктрината разбиране на „първично” и „вторично” право на ЕС, че след Лисабонския договор, станалите вече законодателни актове съюзни регламенти, директиви и решения в законодателни актове, трудно могат да се назоват „производно” право, изхождайки от уважението на всеки правник към закона („Н.В.Закон”, както сочи Ал. Димитров).

Есенциалната част на труда включва три глави: международна компетентност и производство по граждански дела с трансграничен елемент, приложимо право, признаване и допускане на изпълнението на чуждестранни решения и други актове на МЧП - ЕС, които според мен за пръв път комплексно (като цяло) са предмет на изследване и анализ в научен труд. В този контекст искам да посоча: практическото значение на предложения ред за проверка на разпоредбите относно международната компетентност по Регламент 44/2001 (с. 169); във връзка с приложимото право – приносният характер в теоретичен план на изследването на съображенията за обществен ред, особените повелителни норми и заобикалянето на закона и също на извъндоговорните отношения по Регламент 864/2007 и за задълженията за издръжка по Хагския протокол също от 2007 г. ; а с оглед на признаване и допускане на изпълнението – въпросите за въвеждането на европейско изпълнително основание при безспорни вземания, европейската заповед за плащане и европейска процедура за иски с малък материален интерес.

III. Научното изследване на нова материя закономерно е съпроводено с рискове – спорни тези, изводи, предложения *de lege ferenda* и др. Доктор

Ал. Димитров като опитен научен работник и практик-правник е преодолял като цяло повечето от тези препятствия. Отделните дискуссионни моменти не само не намаляват високото качество на неговия труд, а по-скоро ще предизвикат основателен интерес и дискусия в научните среди.

IV. Кандидатът за академичната длъжност „доцент” д-р Александър Драганов Димитров напълно отговаря на изискванията на Закона за развитие на академичния състав, Правилника за прилагането му и Вътрешните правила на ЮЗУ „Неофит Рилски”. Моето категорично становище е тя да му бъде присъдена като подкрепям избора на д-р Ал. Димитров за „доцент”.

Член на журито:

(доц. д-р Ирена Илиева)